

PANTELLERIA BOMBARDIRANA

Najmočnejše mornariške in zračne sile — angleške bojne ladje in ameriške letelice trdnjave — so se združile, da razbijejo močne trdnjave na majhnem italijanskem otoku Pantelleriji. Na otok je bilo vrženih več sto ton bomb.

Napad je bil izveden ob bellem dnevu. Letelice trdnjave so bombardirale ladje, popoldne pa so angleške bojne ladje pričele streljati na trdnjave in obrežne artilerijske baterije. — Sovražne baterije ob obrežju so le lahko odgovarjale. Letelice trdnjave niso imele nikake izgube.

Angleške bojne ladje so prvič bombardirale Pantellerijo v nedeljo, včeraj pa so jo obstrlele valje se z veliko večjo silo. Angleške ladje niso imele nobene izgube, ker sovržne baterije niso odgovarjale.

Poročilo United Press pravi, da je Pantellerija popolnoma orezana od Italije; ladje ne morejo priti v kako pristanišče in tudi aeroplani ne morejo vzdrževati zveze z otokom. Radio Madrid naznani, da se tudi osiške podmornice ne vstavljajo več na Pantellerijo.

Ameriški bombniki so letali nad Sredozemskim morjem od Tunizije preko Pantellerije in so poleteli tudi nad Sardinijo, kjer so bombardirali ladje, ki so vozile vojni material. Poročilo je bilo 8 osiških ladij, katerih ena se je razletela. Bombniki so zadeli več ladij v pristanišču na Pantelleriji ter več skladišč v okolici. Zadnja dva tedna je Pantellerija doživela že 13 zračnih napadov.

Na Sardiniji so posebno bombardirale železniški most pri Balestru. Bombe so se razletele blizu mostu, na železniškem tiru in blizu predora. — Bombardirano je bilo tudi letališče Stagnone na zapadni Siciliji. Uničenih je bilo več aeroplanov.

Pretekli teden so zavezniški bombniki vrgli na italijansko zemljo nad 1500 ton bomb. S tem bombardiranjem zavezniški pripravljajo vpad zavezniške armade na Sardinijo, Sardinijo in v Italijo.

Davies se vrača iz Moskve

Joseph E. Davies, osebni odposlanec predsednika Roosevelta, ki je maršalu Stalinu prinesel tajno predsedniškovo pismo, je iz Alaske z aeroplanom dospel v Seattle, Wash., odkoder se bo z aeroplanom odpeljal v Washington, da predsedniku Rooseveltu poroča o svojem obisku pri Stalinu.

Daviesov aeroplan je odletel iz Moskve v soboto, je letel nad Sibirijo in je dospel v Nome na Alaski v ponedeljek.

Davies nosi s seboj Stalinov odgovor na Rooseveltovo pismo.

Sufražetka umrla

Calne, Anglija. — V tem kraju je umrla Sarah Grand, pionirka v borbi za volilne pravice angleških žensk. Pokojna boriteljica je bila šestkrat izvoljena za županjo mesta Bath in je bila ob smrti stara 88 let. Sarah Grand je bila tudi novelistka in njeno delo "The Heavenly Twins" je bilo na široko poznano in citano v letu 1893. Županovala je Grandova mestna občina v letu 1923 in potem naslednje leto 1925 do 1929.

Premogarska pogajanja so ustavljena

War Labor Board je zavzel včeraj proti John L. Lewisu najostrejša stališča odkar se vleče premogarski spor, ko je odredil, da morajo prenehati vsa pogajanja med operatorji in predstavniki premogarske unije dokler se ne vrnejo majnerji nazaj v rove.

WLB je tudi opozoril Lewisa na odredbo, ki jo je vojni delavski svet sprejel 25. maja in po kateri ne more biti odobren noben dogovor, ki bi ga morda tekom stavke dosegli premogarji in operatorji.

Odredba, da morajo takoj prenehati pogajanja, je bila brzojavno poslana Lewisu in predstavnikom operatorjev. V brzojavki je bilo navedeno, da W. L. B. smatra izbruh premogarske stavke za neutemeljeno kršitev obljube nastankanja in u. piranje proti odredbi izdani 25. maja, ko je bilo ukazano, da se mora obrat v rovi nadaljevati. Zadeva je bila medtem predložena predsedniku Rooseveltu, da ukrene kar se mu zdi potrebno v interesu vojnega napora in cele stvari sploh.

Javno mnenje pa se je spričo zavlačevanja premogarske situacije pričelo ozirati postrani na delavski department, na čelu katerega je sedaj Frances Perkins, proti kateri je naperjena kritika, da ni zmožna za vodstvo takega vladnega oddelka v vojnem času, ko bi nam bilo treba kakšnega Bevinja, ki bi znal razsodno in odločno nastopiti v krizi, kakršno predstavlja zadeva premogarjev.

V uvodniku list "New York Post" je rečeno, da so angleški delavci pokazali več zrelosti z ozirom na zbiranje svojih voditeljev, kajti na čelu unije premogarjev in splošnih delavcev je bil Ernest Bevin, ki je bil tekom te vojne imenovan za delavskega ministra. Njegovo imenovanje je veliko koristilo angleškemu vojnemu naporu, ker zna Bevin dobro reševati delavske zadeve, ki se pojavljajo tekom vojne. Ameriški delavci, po mnenju uvodnika, nimajo nobenega sličnega voditelja, ter ga spričo nesloge, ki vlada v unijskem gibanju ameriških delavcev, tudi ne morejo imeti. Sedanja premogovna kriza meče luč na prave in temeljne razmere v delavskih organizacijah, ter nam predloča veliko potrebo odločne ga in dobrega delavskega predstavnika.

Premogarji sami pravijo, da ne dolžijo vlade v nobenem oziru in tudi ne svojih voditeljev, pač pa so prepričani, da povzročajo ovire operatorji, ki jim ni za drugega, kot za profit. "Per majnerskih čevljev," je dejal premogar Frank Spisich, "stane \$7.50—celodnevni zaslužek premogarja. Druge potrebe, ki jih rabi premogar pri delu, so enako, poskočile v ceni tako, da majner s svojo plačo le težko izhaja ako ima družino."

Premogar, pravijo oni, ki kopljejo črni demant, dobi za tono iskopenega premoga 88 centov, operatorji pa napravijo najmanj \$5.25 dobička pri vsakem tonu. Sploh vlada med premogarji mnenje, da so grdo izkoriščani na račun vojnih razmer.

Kozaški izvidniki

Moskva (ONA). — Kozaški izvidnik je nekakšen "komandant" na konju. Povečini so to mladiči, ki so se naučili jahanja že takrat, ko so delali svoje prve korake in so znali vihteti sablo še predno so prišli na svinčnik. Toda umetnost jahanja je le majhen del njihovih sposobnosti. Kozaški scout Rdeče armade se mora znati boriti leže na trebuhu, mora sedeti v svojem jarku ter spoznati mino, kadar koli jo vidi, in tudi streljati s strojico. Včasih se plazijo milje in milje na trebuhu s svojo strojico puško v roki. Brez hrane ostane včasih po več dni. Poznati mora vse glavo v gozdu, v gorah in v močvirjih. Pripeti se, da mora preplavati široke reke v polni vojaški opremi. Naučiti se mora ostati pod vodo in dihati skozi bilko tres. Njegova miselja je včasih, da dožene, kje je sovražnik nastanil letališče, drugič pa mora privedi nazaj nemških ujetnikov za informacijsko službo. Kozaški izvidnik je šesti čut Rdeče armade.

Ruski general je umrl

Moskva, 30. maja. — Gen. poročnik Fedor Mihajlovič Karitonov, star 44 let, je umrl pretekli četrtek. Vzrok njegove smrti ni bil objavljen v poročilu. General Mihajlovič Karitonov je bil poveljnik čet, ki so vodile protiofenzivo proti Nemcem zadnji november, ko se je vojna sreča spričo njegovih protiofenzivnih napadov pri Rostovu obrnila in so pričeli Rusi potiskati Nemce na vsej črti nazaj ter so sploh zaustavili njih prodiranje v rusko oskoro zemljo.

Židovski voditelj v Rumuniji aretiran

Bern, 31. maja. — Dr. William Filderman, predsednik Zveze rumunskih židov, je bil aretiran in poslan v koncentracijsko taborišče, kakor poroča berlinski tisk. Filderman je bil delegat rumunskih židov na mirovni konferenci v Versaillesu, kjer je dosegel, da so dobili rumunsko državljanstvo vsi prebivalci Rumunije, ki niso bili državljani drugih dežel.

Nacisti so porušili 176 vasi v Jugoslaviji

Washington, D. C. (ONA). — Glasom nekega članka v Švedskem listu Industria, katerega je dobil v roke OWI, so okupacijske čete osišča porušile v Jugoslaviji v dveh letih, ki so minila odkar je bila napadena ta država, 176 vasi in 6997 hiš.

Članek poroča, da je bilo 28 vasi in 1972 hiš do tal porušenih v onem delu Slovenije, katerega so anektirali Nemci in 158 krajev in 5225 hiš v italijanski zoni.

Povrh tega, pravi omenjeni list, je ostala tretjina zemlje v Sloveniji neobdelana.

Poročilo pravi razven tega tudi, da je jugoslovansko prebivalstvo popolnoma izgubilo zaupanje v novi denar, katerega izdaja marionetna vlada; narod še vedno hrani velike svote starih jugoslovanskih bankovcev.

Vest iz Beograda

Washington. (ONA). — Beograjski vodovod je za 200 odstotkov povešal ceno vode, in sicer "za kazen", ker prebivalstvo kljub ponovnim pozivom ni zmanjšalo svoje porabe, poroča od osišča kontrolirani radio Budimpešta v svoji oddaji v nemščini. Oddajo je zabeležil vladni Foreign Broadcast Intelligence Service.

Guerilski boji

Zuerich, 27. maja (ONA). — Švicarski tednik Die Welt je opisal v vseh podrobnostih razvoj velike ofenzive, ki se je začela 20. januarja proti partizanskim armadam Bihata. Šest nemških in šest italijanskih divizij, katere je pozneje ojačila 36. nemška grenadirska divizija, se je udeležilo te ofenzive.

Očetje bodo vpoklicani s 1. avgustom

Washington, 1. junija. — Proti koncu tega leta bo odpravljena naredba, ki je dozdaj dovoljevala, da so očetje ostali doma pri svojih družinah, medtem, ko so bili vpoklicani v vojaško službo moški brez otrok in mladeniči. Načelnik za moško silo, McNutt, je dejal, da bo armada sedaj potrebovala toliko moč, da bo od vsakeh sto očetov, ki so sposobni za vojaško službo, izvezetih komaj 22 in to takih, ki so v resnici potrebni doma, ker njihove družine brez njih zaslužka ne bi mogle izhajati.

Vpoklic očetov oziroma družinskih poglavarjev se bo pričel s prvim avgustom. Vpoklicanih bo okrog tristo tisoč mož mesečno. McNutt je dejal, da ako se bo nadaljevalo s tem številom tudi v prihodnjem letu, tedaj bo najbrž potrebno pričeti z vpoklicanjem mladeničev pod 18 let starosti in moških nad 37 let starosti.

Kitajski predsednik nevarno bolan

Chungking, 1. junija. — Zdravniki so danes izjavili, da je stanje predsednika kitajske republike, Lin Sena, zelo resno in imajo malo upanje za njegovo okrevanje. Lin Sen je kritično bolan že od 12. maja. Star je 81 let.

Amerika čita Adamičevo črtico o slovenskem junaku

New York, 1. junija. — Verjetno je, da je Adamičeva črtica o Miloradu Stosiću, slovenskem junaku v tej vojni, ki je izšla v aprilski izdaji "This Week" magazina, zajela širše število čitateljev nego katerokoli dosedanje literarno delo o Slovincih. Ceni se, da doseže revija "This Week" okrog 15 milijonov čitateljev. Sredi maja je bila črtica dramatizirana po omrežju NBC po Izabeli Manning Hewson in jo je ob tej priliki slišalo nadaljnjih 25 milijonov slušateljev njene radijske ure. Sedaj se je izvedelo, da namerava ponatisniti to delce revija "Readers Digest", kar pomeni, da bo črtico čitalo nadaljnjih 20 milijonov čitateljev. Črtica bo v nekoliko bolj razširjeni obliki vključena tudi v novi Adamičevi knjigi, "My Native Land", katera bo izšla zgodaj jeseni v založbi Harper & Bros.

Dr. Dafeo umrl

North Bay, Ont., 2. junija. — Znani dr. Allen Roy Dafeo, ki je ohranil pri življenju svetovno znane kanadske petorčice, je danes umrl za pljučnico v tujkajšnji bolnišnici. Dr. Dafeo je bil star 60 let.

MLEKARSKI SPOR V NEW YORKU

New York. — Medtem, ko je WLB zaposlen z zadevo dostavljanja mleka na dom, so ostali odjemalci mleka v mestu New Yorku, Westchestru, ter v New Jersey brez mleka.

Posledica tega je bila, da so ljudje navahili na trgovine z jestvinami in kupili vse mleko, ki je bilo na razpolago, kar pa seveda niti zdaleč ni zadostovalo, ker groceristi niso dobili nič več mleka kakor po navadi.

Vzrok mlekarke krize je odredba ODT (Office of Defense Transportation) ki določa, da naj se mleko dostavlja na dom samo vsak drugi dan, da se tako prihrani na gasolinu in avtinskih obrokih. Ker pa je mnogo mleka dostavljenega s konji, je cela stvar precej zamotana, kajti konji bi lahko vozili mleko okrog vsak dan, ker ne rabijo gasolina, niti gumijastih obročev. Toda ODT pravi, da bi to bila kompeticija napram družbam, ki razvažajo mleko s truki.

VOJAŠTVO REŠUJE PREBIVALSTVO V DOLINI MISSISSIPPI-JA

Washington. — Vojni department je naznanil, da je bilo poslanih iz vojaških sredstev 37.895 vojakov v predele raznih držav ob toku reke Mississippi, da pomagajo rešiti in spraviti na varno prebivalstvo, ki je bilo prisiljeno bežati pred naraščajočo poplavo.

Dosedanji pregled je pokazal, da je bilo izgubljenih tekom povodnji kakih 34 življenj, na varno pa je bilo spravljenih 51.430 oseb, največ s pomočjo vojaštva. Več tisoč ljudi je bilo varno odstranjenih po Rdečem križu ter drugih pomožnih organizacijah.

Vojni department je izjavil, da bi bilo veliko žrtev, ako bi ne bila prihitela na pomoč armada s svojim mostvom in z modernimi pripravami za zastavljanje povodnji. Po mnenju departmenta je sedaj največja nevarnost poplave minila in se zato vseh šest prizadetih držav že pripravlja na obnovo krajev, ki so bili hudo prizadeti. V največ slučajih bodo morali farmarji sektor obnoviti, za kar je še čas, kakor pravijo večji poljedelci v onih predelih.

Poplava je še nevarno naraščala samo v predelju med St. Louisom in Cape Girarden, Mo.

RAZGOVORI MED RUSIJO IN VATIKANOM

New York. (ONA). — V New York so prišla poročila iz Berna in Ankere, ki potrjujejo informacijo, katero je prva prišla Overseas New Agency, namreč, da bi mogel biti pakt med Vatikanom in Moskvo ena prvih dalekosežnih posledic razpustitve kominternu in konca tretje internacionale. Pol-uradne vaticanske osebnosti niso hotele zanikati, da so v teku pogajanja, katerih cilj je, da se doseže sporazum z Moskvo. Druga poročila potrjujejo vesti, katere je dala agentura ONA o predhodnih razgovorih, posvečenih raziskavanju možnosti takega sporazuma.

STO LADIJ PRI GIBRALTARJU

Lizbona, 31. maja. — Depeše iz La Linea v Španiji so danes prinesle vesti o veliki aktivnosti pri Gibraltarju, kjer ladje odhajajo in prihajajo v tolikem številu, da opazovalci sklepajo, da je to znak obsežne zavezniške pripravljenosti v Sredozemlju. Tri nosilke letal, tri bojne ladje, večje številke križark in rušilcev je zapustilo svoje baze tekom noči, toda opazovalci v La Linea niso mogli dognati, da li so bile vse te ladje na poti v Sredozemsko morje ali na Atlantik. Tekom noči in zgodnjega jutra so našli okrog sto ladij, ki so priplule v zaliv.

ZRAČNI NAPAD NA KURSK

Proti velikim in močnim ruski vojaški postojanki Kursk so Nemci poslali 500 aeroplanov, ki so mesto petkrat napadli. Rusi pa so napad odbili in izstrelili 123 sovražnih aeroplanov, sami pa so jih izgubili 30. Nevtalni opazovalci že dajajo časa ugičljejo, zakaj Nemci svoje poletne ofenzive še niso pričeli in so menili, da nimajo dovolj aeroplanov. Sedaj pa so naenkrat napadli s tako močno zračno silo. Rusko polnočno poročilo naznani, da se boji ob Kubanu nadaljujejo, da pa drugače ni nikake važne izpremenbe.

Stari rokopisi Indijancev

Mexico City. — Narodnemu muzeju tukaj bodo izročeni trije dragoceni šeststo let stari rokopisi, v katerih je opisana zgodovina indijanskih plemen pred prihodom belega človeka. Rokopise so dosedaj hranili predstavniki Indijancev v indijanskem selišču Azoyu v južni Mehiki. Znameniti dokumenti so podani na papirju narejenem iz takozvanih "stoletnih". Zgodovina je podana v slikah. Vlada bo v zameno za te dragocene dokumente zgradila v indijanskem mestu vodovod in mu dala moderno razsvetljavo ter šole, katere bo vzdrževala sama za vzgojo indijanske mladine.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Suknik, President; Ignace Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$5. - Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$5.-; na pol leta \$2.50.
Za četrt leta \$1.50. - Za New York na celo leto \$7.-; na pol leta \$3.50.
Za tiskovništvo na celo leto \$7.-; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan razen sobot., nedelj. in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1242

DEMOKRACIJA IN BORBENA SILA

Nacisti so potrošili mnogo časa in sredstev, da bi natvzili vsu svetlo lažno naziranje, da se ne bomo nikdar naučili vojskovanja, ker je naša demokratska forma vladanja mnogo preveč neokretna in premalo učinkovita.

Ko je premier Churchill v svojem nedavnem govoru pred obema hišama kongresa omenjal te govorce, je imel v rokah obilno dokazov, da ovrže to staro nacistično samoprevaro. Govoriti je mogel o tem, da je bilo v Afriki ubitih ali ujetih več kot štiri milijona najboljših sovražnih det. Govoriti je mogel o pospešenem ritmu potapljanja podmornic, ki daleko presega vse prejšnje uspehe. Omeniti je mogel, da se razlika med to našo novih ladij, ki prihajajo iz ladjedelnic in onih, ki so topoljene, postopoma boljša; a mogel je tudi opisati, kako je sovražnik zdaj primoran, da posveti čedalje več svojih sil zaščiti svoje domače zemlje proti zračnim napadom, in te sile mora že odpošiljati iz raznih bojišč na domačo fronto.

Hitlerjeva teza, da demokracije ne razumejo vojne, je danes močno šepava. Težko bo prepričala vse one tisoče ujetnikov v Afriki. Malo verjetna se bo zdelala tudi vsem onim žrtvam Hitlerizma v Nemčiji sami, katere zdaj doživljajo vojno domo, pod neprestanim zavezniškim bombardiranjem vojne industrije in električnih in drugih central, ki jo oskrbujejo. Tudi Japonci, ki se vedno radi govorijo o "mekužnosti" demokracij, so našli na otokih Attu in Guadalcanal neprijeten odgovor na to prepričanje.

Vsi instinkti demokracij so bili vedno proti vojni - tako daleč gre to, da so bile celo popolnoma nepravilne na vojno v trenutku, ko jim je bila usiljena borba. Toda dejanski razvoj dogodkov nam kaže, da znajo vršiti svojo dolžnost na več kot zadovoljiv in zadosten način, kadar so na delu.

Churchill je pokazal, da je eden od vzrokov za te uspehe bilo najožje sodelovanje armad in častnikov različnih udeležnih narodnosti, in to v razmerah, ki vladajo na bojiščih. Severo-zahodna afriške kampanje, a prav posebno njen višek v Tuniziji, je dejal, je najlepši primer sodelovanja med četami iz treh različnih dežel, ter skupnega vodstva nad kombinacijo pomorskih, kopnih in zračnih vojaških sil, kar jih je svet do zdaj sploh videl.

Ko je bolj podrobno govoril o sodelovanju Velike Britanije in Amerike, je dejal Churchill: "Nobena stvar ni tako važna za bodočnost vsega sveta kot bratska skupnost naših dveh narodov in njih pravično delo, tako v vojni, kakor v miru."

Ona življenjsko važna prometna črta, ki omogočuje to sodelovanje, je morje, ki prenaša ameriške dobave na evropska bojišča. Anglija je doprinesla zvrhan delež k osiguranju te prometne črte, kar dokazuje dejstvo, da so bile njene izgube trgovske mornarice dvakrat tako velike, kakor izgube Zedinjenih držav.

Glede zračne vojne v Evropi pa je mogel izjaviti Churchill naslednje: "Čimbolj se razvija zračna vojna in čimbolj postaja posledna in ostra, tembolj je za nas, kajti mi zdaj že nadomestujemo izgube moštva in letal mnogo bolj hitro kot naš sovražnik in jih, povrh tega, tudi nadomeščamo v ritmu, ki je od meseca do meseca bolj hiter in uspešen."

Kako velika je sovražna sila, je možno razvideti iz ocenjevanja vojaških strokovnjakov. Kljub temu, da je že izgubil od dva do tri milijone vojakov, ki so bili ubiti, ranjeni in za vojaško službo nesposobni, ali ujeti, drži Hitler na bojiščih še vedno več od tristo divizij, akoravno je njih borbena sila in kakovost nekoliko zmanjšana. Da napolni vrzeli v vrstah svojih vojakov, je vpoklical mnogo trgovcev in trgov. nastavljenecv in jih potegnil iz nemškega gospodarstva, a zdaj kliče že nov letnik 17-letnih mladeničev.

Nemška zračna sila je mnogo slabjša v primeri z zračnim brodom zavezniškov, kakor so sile njene armade na kopnem. Računajo, da Nemčija proizvaja vsak mesec nekaj več od 1500 letal, ter da zdaj z največjim povdorkom pospešuje izdelovanje letalov mesto bombardiranj kot prej - kar je že samo po sebi priznanje, da prehaja k taktiki obrambe. Večji del nemških pomorskih sil predstavljajo krčdeli podmornic, ki štejejo preko 400 ladij, katerim je poverjena naloga, da poskusijo preprečiti dovoz oskrbe na evropska tla.

Poglavitno breme pri zadrževanju nacistične armade na kopnem nosi še vedno, kakor je naglašal Churchill, ruska vojska. Na ruski fronti se nahaja 190 nemških divizij in 28 divizij satelitov - številu, katero velja primerjati s 15 divizijami, ki so bile uničene v tuniški bitki.

Storiti moramo vse kar je v naših močeh, vse kar je pametno in izvedljivo, da vzamemo nase v letu 1943 bolj velik del bremena, ki teži na Rusijo," je dejal premir Churchill. - (ONA)

ALL-VESTES
Vi lahko sačujete kupovati Vojne Hranilne Bonde s tem, da kupujete znamke za le 10 centov.
Vojni Hranilni Bondi so najvarnejša vrsta prihrankov na svetu.

Vlada pomaga sorodnikom vojakov

Podpora federalne vlade sorodnikom vojakov je nekaj kar postaja zlasti važno sedaj, ko bo več in več poročenih mož vpoklicanih v vojske.

V sami vojski je danes 3.238 000 mož, katih 6.000.000 od vlade mesečne čake za plačila, ki se deloma odbija od vojakove plače (pay allotments) in deloma so vladni prispevki (dependency allowance). Več kot dva milijona dolarjev se tako izplačuje na leto, od katerih približno dve tretjini se odbijajo od plače vojaka in ostalo prispeva vlada sama. Odvisni sorodniki, mož v vojni mornarici, marinskem koru in obrežni straži tudi dobivajo enako pomoč.

Iz vpoklicem večjega števila poročenih mož in očetov v vojaško službo, ker ni več na razpolago zadosti samcev, se pričakuje, da sedanje številke čekov za odvisne sorodnike naglo poskočijo.

Oni, ki se vpravičeni po sedanjem zakonu do vladne podpore, so nekateri člani družin vojakov v štirih nižjih činih vojske, mornarice, marinskega koru in obrežne straže. Deloma se te podpore odbijajo od vojakove plače in deloma tvorijo prispevek vlade.

Žene in otroci, ki tvorijo takozvani razred A odvisnih sorodnikov, nimajo dokazati, da so zares gmotno odvisni. Ali odvisni sorodniki razreda B morajo dokazati, da potrebujejo ta mesečni prispevek. V ta razred spadajo starši, dedje, bratje in sestre. Na primer kakor ta podpora se vrši, vzemimo ženo vojaka. Ona mora dobivati \$50.00 na mesec; \$22 od te vsote se vzame od moževe plače in \$28.00 prispeva vlada sama. Ako ona ima otroka, sme dodatno dobivati od vlade \$12.00 za prvega otroka in \$10.00 za vsakega dodatnega otroka.

Nekaj sličnega velja tudi za razporečeno ženo, ki sme dobivati največ \$50.00 na mesec, ne pa več, kakor znaša znesek

Knjiga je posebno privlačna kot darilo za mladeniča, ki se zanima za naravo

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živcev na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro življenje, knjigo bral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu doslej še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namerjavano to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednje izšlo v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajšanju prinaša popolni popis življenja AMERIŠKE DIVJACINE.

Knjiga bo z velikim bralov, ker navedla in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so poplanske živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednje ribe, ker so v knjigi našteje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in priporočanja vsebuje knjiga 327 SLIKE (fotografije); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesarce, ptice, ribe, kače in živali, ki so ravnotežje na suhem kot v vodi doma. - Vsežana je v močno platno s stlačimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50

Naročite pri:

KNJIGARNI
Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
New York 11, N. Y.

ki ga bivši mož sodnijsko mora plačevati. Za vojake ki imajo odvisne sorodnike toliko razreda A, koliko razreda B, namreč poleg žene in otrok tudi starše ali sestre, vlada odbija še nadaljnjih \$5.00 od vojakove plače. Vlada tudi prispeva za sorodnike razreda B, - pa z bolj omejenim prispevkom.

Častnik, oziroma mož nad štirimi nižjimi čini, sme tudi zaprositi, da se odbija za sorodnike poljubni znesek, ali vlada ne prispeva ničesar več.

V vsakem slučaju ti odbitki in prispevki nadaljujejo, ako vojak je bil ujet, interniran, oziroma se pogreša.

Čim je kdo vpoklican v vojsko, sme takoj zaprositi za podporo svojim sorodnikom. Vojaska uprava ima rada, da vojaki sami to zaprosijo, ali tudi sorodniki sami smejo zaprositi. Odbitki, oziroma prispevki začne takoj koncem istega meseca.

Sorodniki morajo dokazati svoj stan potom primernih spričeval, kakor so poročni in rojstni listi.

Dodatno morajo sorodniki razreda B dokazati svojo gmotno odvisnost potom zapriseženih izjav (affidavits). Za sorodnike mož v redni vojski morajo zaprositi s tiskovine, ki se dobiva od vojaških postaj ali Rdečega križa. Sorodniki mož v mornarici, marinskem koru ali obrežni straži naj pošljejo običajno pismo na Bureau of Naval Personnel Washington, D. C., ako je dotičnik v mornarici; ako je v marinskem koru, naj se pismo pošlje na Adjutant Inspector's Office, Marine Corps, Washington, D. C. Ako je v obrežni straži, naj se pismo pošlje na Chief of Military Morale Division, U. S. Coast Guard, Washington, D. C. FLIS.

HRVAŠKI UČITELJI MORAJO ŠIRITI VLADINO PROPAGANDO

Več od 1.200 Hrvatov iz vseh delov dežele je moralo potovati v Zagreb, da se udeležijo prvega, od vlade prirejenega shoda učiteljev; poslušati so morali hlapčevske pomagale nacistov, ki so jim razlagali teorije, da je treba narodove želje podrediti zahtevam države, zastopane od nacistom pokornega hrvaškega poglavniaka. Pedagogi so se shrali v Zagrebu dne 15. maja - tako poroča oddaja radia Rakovica, ki se nahaja pod kontrolo osišča oddajpa, katero je zabeležil OWI. Predstavniki vlade, med njimi Josip Hrsak so naglašali važnost naloge, katero bodo imeli učitelji pri predvzgoji svobodoljubnih Hrvatov, ki naj se pokore volji nacistov in njihovih hrvaških satelitov. Učiteljem so prigovarjali,

(OWL.)

KUHARSKA KNJIGA:
Recipes of All Nations
RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakšna jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

SONART
REKORDI
Lepe Melodije!

St. M571 - Na Marljance, polka
Kje so moja volje
Marička pega - polka
Duquesne University
tamburica orkester

St. M575 - Terentina polka
Na planincih - valček
Jerry Kopivšek in orkester
Za vsa centla in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSH, Inc., 463 W. 42nd St., New York

naj sodelujejo v vseh onih prireditvah, katere vodi marijonetna vlada. Minister narodne vzgoje dr. Mile Starševič, je razložil učiteljem, da je njihova "mislija" da podpirajo državo, ter jim obenem zagrozil z najhujšimi kaznimi, ki bodo zadele vse one, ki bi se drznili, prekršiti te smernice.

Hrvaška, ki ječi pod težko peto nacistov, nima pobene možnosti, nadaljevati oni naravni razvoj, ki se je začel pred dvajsetimi leti. Protinacistični fanatiki brezobzirno duše vsak izraz samostojne volje in skušajo, pod večim nacističnim pritiskom, dobiti v svoje roke popolno kontrolo vseh šolskih zavodov in drugih sredstev poduka. Nacistična propaganda preplavalja deželo z letaki, ki naj bi se bolj globoko izpodkopal narodovo voljo. Razdeljevanje teh propagandnih letakov je bilo poverjeno učiteljem.

"Vaše delo bo s tem le ojačano," je izjavil Jetko Kovačič, načelnik urada za propagando v svojem nagovoru. Kljub vsem praznim obljubam vlade da bodo "učitelji povzdignjeni na stopnjo visoko odgovornega sloja na Hrvaškem," je vendar vse njihovo delovanje omejeno na širjenje vladine propagande pod paznim očesom vstašev; ta propaganda se drži nemškega vzorca, a njen namen je vzgoja mladine v smislu vstaških nazorov.

Akoravno je mnogo visokih glav hrvaške vlade prigovarjalo učiteljem na tem shodu je vendar kvizlinški radio Rakovica izrazito molčeč glede reakcije v zboru učiteljev, o kateri ne poroča ničesar kljub nepričakovano veliki važnosti, katero mu je priznala vlada.

Oddaja poroča na dolgo in na široko o nagovoru pompoznihih visokih uradnikov in na koncu le na kratko omenja zaključne besede predsednika shoda Gabrijela Svitanca. Ta je izjavil, da je "delo učiteljev pravilno cenjeno in uvaževano". Kot pripomba je dodal da je prof. Božidar Široka izdal novo hrvaško slovnico, v kateri so natisnjene poleg drugega tudi vse hrvaške narodne pesmi hrvaška marijonetna vlada je slovnico odobrila.

(OWL.)

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. KRASHA

TRST

Pred nedavnim je izdal Slovenski narodni svet brošuro o Trstu, ki jo je sestavil dr. Čok, kateri dobro pozna ta problem in ga je tudi podal tako, da v jasnih besedah in faktih dokazuje, da Trst spada svojemu naravnemu zaledju, ki je slovensko, odnosno jugoslovansko.

Ko sem pred nekaj tedni napisala nekaj vrstic o omenjeni brošuri, sem obljubila prevesti nekaj odlomkov iz te važne knjizice in danes hočem delno to obljubo izpolniti. Torej: "Preglejmo nekoliko italijanske zahteve glede Trsta, katerega so Italijani zahtevali zase na mirovni konferenci po prvi svetovni vojni. Ko vlada Zdr. držav ni hotela priznati veljavnosti londonskega pakta, podpisane 26. aprila, leta 1915, je italijanska delegacija predložila konferenci memorandum, v katerem je bilo ugotovljeno, da hočejo Italijani TRST, GORICCO in ISTRO zase, ker je njih

VESTI AGENTURE UNITED PRESS

(JIC.) - Glasom vesti iz Turcije so uvedle bolgarske oblasti posebne ukrepe v zasebnem grškem in jugoslovanskem ozemlju, z namenom, da preprečijo upor naroda, kadar pride do zavezniške invazije. Iz Jugoslavije prihajajo vesti o borbah, glede katerih trde osišče in guerile, da so zanje uspešni. Na progah Beograd-Sofija in Beograd-Solon je glasom teh poročil uničenih več železniških mostov, tako da je važen vojaški promet ustavljen.

Rimski radio poroča, da so guerile ujeli in ustrelili polkovnika Giuseppe Lispetti-a, civilnega komandanta italijanskih okupacijskih oblasti v črnogorskem Primorju. Emisija rimskega radia dodaja, da ga je Mussolini posmrtno odlikoval z zlato hrabrostno medaljo.

LEPA PRILOŽNOST.

Vojni cenzurni urad potrebuje več slovenskih prevajalcev. Zahteva se High School ali pa še boljša izobrazba. Mora biti amer. državljan. Plača \$1,800 na leto. Zglasiti se je osebno pri: Employment Office of Censorship, 215 W. 24th St., New York, N. Y.

SOBARICA

dobi službo pri Residence Club; 8 ur na dan; nedelja prosta. Plača \$18 na teden. Vprašajte na 45 W. 11th St., (Mrs. M. Jones), New York. 6-3, 4, 7

(Dalej jurti.)

Znameniti igralec Charles Laughton v filmu "This Land Is Mine" v Rivoli Theatre, Broadway in 49. ulica, N. Y.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopis se nam vedno dobrodošli, ker nam daje
vse naše čustva in se s tem ustvari
nekaj med seboj pogovarjala.

KAKŠNA NAJBO PRIHODNJA JUGOSLAVIJA

FRANK MERJAN Chicago, Ill.

Ta članek bi bil rad že preje napisal, ker ste pa "Glas Naroda" tudi v stari kraj pošiljali, si pa takorekoč nisem upal, ker sem vedel, da biva jugoslovanska vlada ne bi trpela, da se kaj piše proti nji in bi mogoče prepovedala nadaljnje pošiljanje.

Naj začnem takoj od početka, ko se je Jugoslavija ustanovila. Radi Koroske sem večkrat videl v časopisih vprašanje: Kdo je kriv, da ni bila priključena k Jugoslaviji? Eni so dolžili tega in drugi zopet drugega.

Seveda bilo je vsakega nekaj, ali pravega vzroka pa ni nobeden uganil, ker to so bili jugoslovanski vojaki sami, in na žalost sami Slovenci.

Šlučajno sem se nahajal v Borovljah na Koroskem po pravnici, zadržal sem se tam par dni in tako sem prišel v dotiko tudi z vojaki. Večina je bila starih vojakov in opazil sem pa med njimi tudi vojske mlade in mladih, da so bili prostovoljci, ker poznalo se je, da niso imeli dosti ali pa nič vojaške discipline.

Štisl sem jih, kako so se pogovarjali, kako so vdiral po hišah in kaj so vse pobrali ljudem, seveda to vse na svojo roko, brez kakšnega vojaškega povelja. Ko sem šel, da bo na Koroskem plebiscit, sem bil prepričan, da bo Koroska izgubljena. In to mi danes še bolj potrjuje, ako si mislim, kako bi danes jugoslovanski narod volil, ako bi mu bilo na razpolago voliti, da ostanejo pod nemško vlado na vse to, kar so jim nemški gestapovci storili. Zatorej svarim odgovorne osebe, ko bodo jugoslovanska vojska zopet vkorakala na Korosko, kar se bo tudi zgodilo, da se da strogo povedati, da se z narodom ravna, kar je najbolj lepo in mi pomagati, kjer je mogoče in pokazati, da smo ljudje in ne živine in morilec, kakor nemški gestapovci.

Že parkrat sem videl v "Glasu Naroda" pripombe radi bivaše jugoslovanske vlade, da naj se pozabi, ako ni bilo vse tako, kakor bi moralo biti. Jaz mislim, da ni ravno dobro kar tako pozabiti, ako nekaj ni prav.

Upam, da me ne bode nikdo narobe razumel, pišem samo to, kar sem videl in slišal.

Ko sem bil zaposlen v Zagrebu na glavnem kolodvoru kot prtljajnik l. 1920-1922, so bili pri železnici zaposleni tudi Rusi, tisti Wrangelovi, katere je ruska revolucija pregnala, da so se razpršili po vsem svetu in jim je bila vzeta prilika, da bi se nadalje izkoriščali ruski narod.

Tako so začeli tudi drugod, kamor so prišli. Govorilo se je da je en tak Wrangelovec prodal celi železniški voz državnih drya. In kaj se je zgodilo? Nik, še službe ni izgubil. Drugače seveda bi bilo, ako bi bil to eden domačinov naredil. To je en primer od bivaše vlade.

Sedaj bom pa navedel še nekaj primerov. Vzemimo slavnega italijanskega generala d'Annunzio, kako je zavzel z italijansko Mussolinijevo "nepremagljivo" armado Reko. Kakor sem videl iz časopisov je ta junak general d'Annunzio pozneje šel v samostan. Smehe me lomijo, kadar pomislim na tega junaka. Jaz pravim, da bi bil d'Annunzio že takrat, ko je vodil svojo "nepremagljivo" armado na Reko, lahko oblekel kapucinsko kuto in rožni venec obesil za pas, namesto bridke sablje, pa bi bil zato vseeno dobil Reko.

Torej, kje je bila takrat jugoslovanska vlada? In kje je bila jugoslovanska vojska? Saj je takrat vladal kralj Aleksander. Zakaj so dali Reko Italijanom? Odgovor je lahak: Hrvatje! Videli sem, kako je najbolj lepo in mi pomagati, kjer je mogoče in pokazati, da smo ljudje in ne živine in morilec, kakor nemški gestapovci.

Ko sem prvič odpotoval iz

POZIV SLOVENSKEM DEUŠTVOM

Združena Slovenska Društva v New Yorku obdržujejo

seje vsak prvi petek v mesecu

v Slovenskem Domu v Brooklynu.

Če vaše društvo še ni pridruženo, pridružite se!

Odbor.

Jugoslavije leta 1922 v Ameriko, so nam na Jesenicah pregledali vso prtljago in celo žep. En ruski Wrangelovec, zaposlen pri carinarni, star približno 19-20 let, me je odvedel ven na hodnik in mi preiskal vse žepa, kakor kak "hold-up man" tu v Ameriki, kar se mi je to tu v Ameriki, kar se manjši škatli primerilo in enkrat sem celo kidnappal. Vodka namreč že več kot 17 let gasolinsko postaja. Razlika je samo ta, da tu v Ameriki hold-up men niso bili v državni službi, kakor dotični Wrangelovi. Ker sem imel že ves denar pre-

menjen v ameriške dolarje, sem imel tudi nekaj srebrnih pol dolarjev v žepu, odvedel me je nazaj v carinsko sobo in tam so mi rekli, da ne smem srebra nesti iz Jugoslavije. Ker nisem hotel imeti kakih neprilic sem hitro izročil tiste pol dolarje mojemu bratu in svaku, katere sta spremljala mene in moje ženo na kolodvor. In ko so videli to, mi je eden v carinski uniformi rekel, da naj dam tudi tistemu Wrangelovcu nekaj, in tako sem tudi njemu izročil pol dolarja, akoravno bi ga bil najrajši prave goranske po gobu počil. Zavedal pa sem se, da je boljše tako, drugače mi bodo delali neprilike.

Presenečenje pa šlo pride, ko odpelje vlak in ko pridemo v Podrožico na Koroskem. Rekel sem moji ženi, naj mi izroči denar, katerega sem ji polovico izročil predno sva šla od doma. Ko prestejem denar, je pa dvajset dolarjev manjkalo. Ker je morala moja žena na carinarni v posebno sobo za ženske, da jo tam preišče zato nastavljen ženska, sem vprašal mojo ženo, kako je bilo.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

SHOD ZA SANS V BROOKLYNU

Kakor vam je znano, se bo vršil sestanek ali veliko zborovanje v nedeljo 6. junija v Slovenskem domu v Brooklynu na Irving Ave in Bleeker St. ob 4. uri popoldne v korist našega tupeškega slovenskega naroda v stari domovini, da mu pomagamo mi, sinovi in hčere naše nam ljubljene Slovenije, katero smo pred dolgimi leti zapustili in tukaj v novi domovini našli svobodo in boljše življenje za naš obstoj, za v bodoče. Mi ameriški državljani, mi moramo sedaj pokazati, koliko je nam naša krvaveča domovina Slovenija pri sreči! Ona ne more govoriti ker so ji vzeli prostost, zatorej nas ona kliča na pomoč, svoje zveste sinove in hčere, da ji pomagamo, da bode zopet združena Slovenija, ko pride mir in častno vstajenje našega malega, poštenega naroda.

Zatorej Slovenci in Slovenke, sedaj je čas, da pridemo skupaj in pokažemo, da smo združeni in pripravljeni pomagati naši revni materi Sloveniji. Žalostno bi bilo od slehernega Slovenca in Slovenke, da ob tej grozni in strašni uri, ko te mati domovina kliče na pomoč, da bi jo pozabil in zapustil.

Kateri ob tem strašnem času zavrne mater Slovenijo, ki trpi in krvavi, ni vreden, da je bil kdaj dete te poštene matere Slovenije.

Mislím, da ni nobenega med nami, da bi jo zavrgel ob tem najhujšem času, zatorej bratje in sestre: na dan Slovenici, v nedeljo 6. junija ob 4. popoldne! Tam bomo združeno ustanovili podružnico SANSa.

To bode naš narodni dan in praznik naše slovenske naselbine v narodnem duhu.

Obehem tudi prosim, da bi se vsi tajniki in predsedniki vseh društev udeležili, da bi dobili boljše podatke o SANSu, da bi potem naprej delovali pri svojih društvih.

(Prosim tudi, da vsakdo, ki ima narodno nošo, posebno pa še dekleta, pridejo v narodni noši.)

Torej na svidenje v nedeljo! Ne bodite brezbržni! Sedaj je čas, če ne storite svoje dolžnosti, boste vi krivi usode Slovenije, kar bi bilo žalostno za nas vse skupaj Slovenci: naša mati nas kliče na pomoč!

Ludwig Mutz, preds. skupnih društev.

NOVICE IZ PITTSBURGHA

Ze parkrat sem mislil da bom kako novost izvohal, da jo pošljem v časopis.

Torej najprej delavske vesti. Tukaj pri J. & L. Corp. delamo s polno paro. Mlade moči smo izgubili, razkropljeni so na vse vetrove v obrambi Strica Sama in drugih zavezniških držav.

Smešno ali resnično: za Veliko noč smo dobili plačo pri omenjeni korporaciji, in glej, zlonika: en delavec mi je pokazal nemško marko, katere je bila v kovrti namesto ameriškega kvodra. Ta denar je star 85 let.

Minulo nedeljo je imel v slovenski cerkvi na 57. cesti novo mašo Edbert A. Starešinič, katerega brat Nicholas je v isti cerkvi pred tremi leti pel prvo mašo. Kar je bilo precej dolgo, nisem mogel slavnosti prisostvovati. Ker dobro poznam ožje rojake od matere in očeta mladih duhovnikov, jim tukaj iz srca čestitam, kakor tudi mladim duhovnikom, ki so tukaj na 57. cesti in dalje okrog peli novo mašo. Želim jim veliko uspeha in božjega blagoslova v vinogradu Gospodovem. — Pozdravi!

Nick Skube.

Pregled novosti

Vojna še ni končana.

Ravnokar se vojna nahaja v stadiju, ki ga je Hitler navadno imenoval "ustvarjajoča pavza". To je v prejšnjih dneh za njega pomenilo, da nekaj pripravlja proti nekomu. Sedaj pa so priprave na naš i strani Mi se pripravljamo na napad nekje med Grško in Norveško ali kjerkoli že. Znanji pa pokazujejo, da se tudi Nemci pripravljajo za novo ofenzivo proti Rusiji. Morda ne bo na isti široki podlagi kakor lanske leto. Sigurno ne bo — ker ne more biti — na taki podlagi kakor je bila pred dvema letoma. Toda Hitler ima še vedno nekoliko milijonov vojakov in več tisoč letal. Še vedno lahko močno udari.

Vojna na dveh frontah

Mi vodimo vojno na dveh frontah in imamo več kot polovico svoje moči na Pacifiški fronti. Na obeh straneh moramo potovati zelo dolgo, da pridemo v dotik s sovražnikom, kateri se bori v bližini svoje domovine. Mark Sullivan je pred kratkim naglašal, govoreč samo v pogledu plina in benecina, da ameriška mornarica, njene zračne in pomorske sile verjetno porabijo teh materialov več, da pridejo v dotik s sovražnikom, kot za samo borbo, ko so že v dotiku z njim. Pri napadanju Nemčije imamo pomoč dveh narodov — Britanije in Rusije — ki so tik ob Nemčiji in je torej njihova pozicija z logičnega gledišča manj nepovoljna. V vojni proti Nemčiji stoji velik del zavezniških sil neposredno ob njej. Nikoli ne more prerokovati usode vojne; toda iz principijalnega stališča izgleda, da bi bilo lažje poraziti Nemčijo med tem ko bi se Japonci še dalje borila, nego bi bilo poraziti Japonsko med tem ko bi se Nemčija še nadalje borila.

Mi moramo izbirati med dvema zlema in iz praktične izkušnje izgleda nemška novarnost večja. Stvarno je Hitler svoje uspehe v vojni izrazil mnogo bolj uspešno nego Japonci; v toku enega leta od kar so zasedli razne dežele, so napravili mnogo manj nego se je moglo pričakovati. Glavni razlog je v tem da so vse japonske pridobitve preko morja. Pridelki iz teh ozemelj morajo prevažati na Japonsko z ladjami, a ameriške podmornice ne nehoma udarjajo na japonske mornarice. Hitlerjeve pridobitve pa ležijo vse okoli Nemčije in do njih je lahko priti po cestah in po železnici. On je že oropal večino bogastva v zasedenih deželah in sedaj poskuša ugrabiti še njihovo delovno silo za delo v nemških tovarnah. Zadnje izkušnje nam svetujejo, da je boljše osredotočiti se najprej na Nemčijo. To seveda na pomeni, da bomo zametali Japonsko ali da ji bomo dovolili, da nemoteno izkorišča zasužnjene dežele. Zelo je verjetno, da bodo še prišlo nadlegovani, še predno bo konec tega leta.

Toda vse to bo še trajalo, dokler bomo premagali dva velika militaristična imperija. Trajalo bo in borbe bodo potrebne, kakor tudi izguba življenj in narodnega premoženja. Kakor sem rekel zadnji teden: kar se je zgodilo v Tuniziji, nam daje ponovno upanje, kakor leta 1918, da bodo Nemci popustili, kadar bodo videli, da ne morejo zmagati. Ampak oni ne bodo tega uvideli tako dolgo, dokler se ne bodo prepričali, da je tako. Morali se bomo še dobro boriti, da jih prepričamo; in tudi trdo delati ter stalno proizvajati voj-

JUGOSLOVANSKI POMOŽNI ODBOR V AMERIKI

SLOVENSKA SEKCIJA

Glavni uradniki:
Predsednik: Vincent Calmkar, 2650 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill. SNFJ
Podpredsednik: Josephine Erjavec, 827 N. Chicago St., Joliet, Ill. SZZ
Tajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Illinois KSEJ
Blagajnik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Illinois ZSZ
Nadzornik: John Gornik, 6403 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio SDZ
John Erbene, 739 W. National Ave., Milwaukee, Wisc. SPZS
Frank J. Wedle, 301 Lame Street, Joliet, Illinois DSD
Josephine Zakrjak, 7603 Cornelia Ave., Cleveland, Ohio PS
Charles Benevol, 18007 Holmes Ave., Cleveland, Ohio SMZ
Direktor publicitete: Janko N. Rogelj, 6208 Schade Ave., Cleveland, O. ABZ

LOKALNI ODBORI JPO, SS.

Lokalni odbor št. 1, Joliet, Ill.
Predsednik: Jos. Zalar, 351-3 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Tajnik: John Adamich, 1120 Highland Ave. in blagajnik: Louis Komori, 754 N. Hickory St.
Lokalni odbor št. 2, Cleveland, Ohio.
Predsednik: John Pollock, 6407 St. Clair Ave.; tajnik: Frank Turek, 6117 St. Clair Ave. in blagajnik: Joseph Okori, 1060 East 68 Street.
Lokalni odbor št. 3, Chisholm, Minn.
Predsednik: Frank Kne, 415-3rd St., N. W.; tajnika: Margaret Janesch, 505 5th Street, N. W. in blagajnik: John Lamuth, 26-3rd Street, N. W.
Lokalni odbor št. 4, Sheboygan, Wis.
Predsednik: Marie Prislund, 1034 Dillingham Ave.; tajnika: Johanna Mohar, 1138 Dillingham Ave. in blagajnik: Martin Jelenc, 1027 S. 8th St.
Lokalni odbor št. 5, Milwaukee, Wis.
Predsednik: John Oblak, 215 W. Walker St.; tajnik: Rev. D. M. Setnicar, 1210 So. 61st St. in blagajnik: Rev. Anton Schiffler, 823 W. Mineral St.
Lokalni odbor št. 6, Ely, Minn.
Predsednik: Anton Zbasnik, AFU Building; tajnik: Ivan Tuzencl, Ely, Minn. in blagajnik: Louis Champa, Sr., Ely, Minn.
Lokalni odbor št. 7, St. Louis, Mo.
Predsednik: Geo. Kovacevich, 2003 S. Jefferson St.; tajnik: Eusebio Rulic, 461 E. Marceau St. in blagajnik: John Marusič, 2761 Park Ave.
Lokalni odbor št. 8, Chicago, Ill.
Predsednik: Anton Krapenc, 1636 W. 21st Place; tajnik: John Gottlieb, 1845 West Cermak Rd. in blagajnik: Leo Jurjovec, Sr., 1840 W. 22nd Place.
Lokalni odbor št. 9, Waukegan, Ill.
Predsednik: Anton Kobal, 1015 Commonwealth Ave., North Chicago, Ill.; tajnik: Joseph Zorc, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. in blagajnik: Frank Nagode, 913 McAllister St., Waukegan, Ill.
Lokalni odbor št. 10, Lloydell, Pa.
Predsednik: Joseph Matičič; tajnik: Joseph Arhar, P. O. Box 139, in blagajnik: John Jereb.
Lokalni odbor št. 11, Butte, Mont.
Predsednik: Charles Propp, 1144 East Second St.; tajnik: Ignacij Oražem, 2029 Walnut St. in blagajnik: Charles Lovsen, 291 East Park St.
Lokalni odbor št. 12, Pittsburgh, Pa.
Predsednik: F. J. Kress, 218 - 57th St.; tajnik: John Dečman in blagajnik: Nick Povše.
Lokalni odbor št. 13, Farrell, Pa.
Predsednik: Frank Kramar, P. O. Box 241; tajnika: Frances Gorenc, 925 Cedar Ave., Sharon, Pa. in blagajnik: Joseph Garm, Sr., 887 Cedar Ave., Sharon, Pa.
Lokalni odbor št. 14, Lorain, Ohio.
Predsednik: Miss Mary E. Polutnik, 1711 East 30th St.; tajnika: Matilda Ostimek, 1848 East 34th St. in blagajnik: Hermine Zortz.
Lokalni odbor št. 15, Clinton, Ind.
Predsednik: Anton Jarc, RR 2; tajnik: Frank Bregar, 1159 Anderson St. in blagajnik: Frank Pražnikar, RR 2.
Lokalni odbor št. 16, Salida, Colo.
Predsednik: Frank Usnik, RFD 72; tajnika: Katherine Drobnik, 421 East 2nd St. in blagajnik: Louis Sknil, RT Box 180.
Lokalni odbor št. 17, Rock Sprgs, Wyo.
Predsednik: Anton Starman, 1218 - 18th St.; tajnik: Joseph Gosar, 417 Tisdell in blagajnik: John Jenko, Jr., 1118 Clark St.
Lokalni odbor št. 18, Barabroon, Ohio.
Predsednik: Joseph Leskan, 196 - 22nd St., N. W.; tajnika: Josephine Porek, 29-16th St., N. W. in blagajnik: Louis Arko, 1222 W. Wooster Rd.
Lokalni odbor št. 19, Aspen, Colo.
Predsednik: John Lovshin, Box 252, Aspen, Colo.

ne potrebščine; zato pa imeti pomoč blaga za civilne potrebe. Z drugimi besedami: moramo pristati na nižji način življenja kot smo ga večinoma bili navajeni, ali kot smo upali ga imeti. — (OWI.)

Kralj Peter odložil poroko

V torek je kralj Peter "z obžalovanjem" naznanil, da bo počakal s poroko z grško princeso Aleksandro in se bo poročil šele po vojni.

Jugoslovanska vlada je uradno zanikala poročilo, ki je naznanjalo, da se je kralj hotel poročiti že sedaj in da je vsled tega v jugoslovanski vladi na-

stala resna kriza. Uradno pomeni pravi, da na nobeni kabineti seji ni bilo razpravljeno o kraljevi poroki.

Časnikarskim poročevalcem je v stanovanju princese Aspazije, matere princease Aleksandre, kralj Peter izjavil:

"Seveda bi se rada poročila in bi se tudi, če ne bi bilo vojne. Po vojni pa se biva prav gotovo poročila."

Princesa Aspazija pa je rekla:

"Neuradno sta zaročena nad eno leto in se zelo ljubita. Toda ne morem povedati, kje in kdaj bo poroka. Kraljeva prva dolžnost je dolžnost do domovine."

44-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

AMERICAN FRATERNAL UNION

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanejaljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nearečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

DEŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica ki daje poljubna navodila, kako postati

ameriški državljani.

Polje, vprašani: ki jih nevedno sodišče stavijo pri tožbi na državljanstvo, vsa knjižica se v II. delu nekaj važnih letalske in splošne Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Rano, pa Pregled neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Ljubljane gorve in Gettysburg, Predsednik Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je samo 50 centov.

In se dobijo pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

316 West 12th St.

NEW YORK 11

KUPITE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS in STAMPS

NEBO GORI

ROMAN. — Spisal: IVAN ALBRECHT.

40

"Hm, kako naj vem, ko ne znam govoriti o takih rečeh," poveša Foltan glavo, a Mojca pokliče Cijo.

"Foltan pravi, če bi hotela ostati pri nas. Sam ne more vsemu kaj, Šimnove vrste pa tudi ni —"

Cija zardi in začne s preti meti predpasnikov rob. Popoldne je, tako zgodnja jesensko popoldne, ko vise na nebu sivi oblaki in narahlo prši dež. Foltanu pa se zdi, da je krog njega vse polno solnce in žareče toplote. Kakor v vročici seže dekletu v roko, češ:

"Bomo pa kar hkrati uopravili, ali ne?"

Cija povesi oči in njen mehki "da" zveni Foltanu kakor božajoča pesem.

V sanjavo srečo tedaj nenadoma odjekne glas zvona. Presekano, ubupano, strto zadrtih klci v mrki dan in vas nenadoma zavaluje:

"Plat zvona! Gori, gori!"

V tovarnah zatulijo sirene. Vse boži, drvi, vprašuje in hiti.

"Gori, gori!"

"Kje?"

"Pri Šterjakovih!"

Gasilski rog zakliče na pomoč. Ponosna domačija, polna bogastva, kar ga ji je dala zemlja vse leto, žari v plamenih. Žrvina moka v hlevu, ljudje vrtišče in pomagajo reševati in gasiti. Jok, rezka povelja, zmeda in stok, a plamen je vse večji in višji.

Stari Šterjak bega gologlav in golorok med ljudmi. Me-te ni nikjer. Kje je Met a? Od ust do ust se trepeče krik:

"Kje je Met a?"

Sikaje se roga ogenj vodnim curkom. Tri, štiri brizgal-ne že mečejo vodo na hišo, na hleve, na šupe, toda plameni jo vso pogoltnejo sproti. Dan se je nagnil k večeru, a plamen liže više in više in meče žar v šir in dalj.

"Kje je Met a?"

Večer se gosti v noč. Šterjakovina gori in nebo nad njo še samo žari kakor v plamenu, dokler se ne sesujejo ponos-na ostrejša in s hrščem ne padejo na tla. Celi stebri isker švignejo kvišku, poslednji vzdih ponosne domačije.

"Kje je Met a?"

Ogenj pojenjuje. Polagoma popusti vročina. Zdaj začno greti po pogorišču. Beži, Šterjak, da ne boš videl, kako je tvoja hči izžgala sramoto s hiše in s sebe, beži, da ne zagledaš zgorelih kosti!

Mrko se drže gasilci in med ljudmi zavaluje kakor v gozdu.

"Met a je. — Pravijo, da je sama zažgala. — Zaradi sra-mote —"

"Njega naj bi spalili, Kornbrennerja! Kje se zdaj tišči, tatan?"

O, njega ne bodo več dosegle te pesti! Vlak, ki je prav-kar po klanou sopihal mimo Humperka in zavriskal proti Celovcu, je odnesel avskulanta.

"Škoda, da nisem nekaj dni prej nastopil dopusta," se je smehljaj mladi Kurt.

Kleber škriplje z zobmi.

"S podganjim strupom bi bilo treba spraviti to vindiško zalego s sveta! Človek se ubija in peha, nazadnje pride pa takole! Da se mi je prekleti križovec tako izmuznil!"

Novica gre od ust do ust. Preden se drugi dan nagne k večeru, seže tudi na Zavrh, a na večer je Miha že na Doleh.

"Ali je res?" presunjeno vpraša Mojca.

Dekle zaihti:

"Tega ji pač nisem roščila."

"Ne, Mojca, tukaj te pač ne zadene noben očitek. Sami so spletli, sami naj lesijo breme."

In stopita na vrt. Kakor v zasnežen žalosti, ki je legla na dolino, je nočjo nebo jasno in se preliva zarja kakor škrlat.

"Glej, Mojca, kako nama gori nebo! Za naju, za nas in za našo kri gori, da bodo vedeli vsi Kleberji in Kornbrennerji in vsi, ki hočejo gaziti tod, da stoje na naših tleh!"

In jo objame, prvič v življenju.

"Kakor nočjo nama bo gorelo nebo vse življenje, ali ne, Mojca?"

"Vse življenje s teboj!" se zaiskre njene oči.

Nebo gori, in zarja se polgrava, žari v odsvitu po plani-nah, po ravani in celo na dekletovih svilenih lasih.

KONEC.

KONVENCIJA V. P. 2.

"BLED."

(Nadaljevanje.)

Seja se nadaljuje. Br. Weiss prosi za besedo in poudarja, da je moralo priti do te izredne konvencije ker nekateri glavni odborniki, ki imajo glavne funkcije, niso upoštevali nobe-nih točk naših pravil. Držali so se kakor neomejeni dikta-torji, kakor da je Zveza njih osebna last, ne pa celotnega članstva.

Br. Vidrih prosi za besedo. On pojasni, kako smo poskusili, da bi preprečili, da bi se a-fera radi M. Špeharja zadušila v prvi korenini, ako bi se hotel M. Špehar odpovedati svojem-mu mestu. On bi mogoče na to pristal, če ni bilo Grebence in Meleta. Br. Vidrih nato pred-loži pismeno obtožnico proti glavnemu tajniku F. Grebencu. Konvenčni urad jo prečita, in se sprejme in dobesedno zapiše v zapisnik. Obtožnica se glasi:

1. Br. glavni tajnik je napra-vil usodno napako ker se je po-egnill za M. Špeharja, ko smo ga pozvali, da se naj odpove časti gl. predsednika, da bi se preprečil celi hrup, ki je nastal v naši Zvezi, ko je grafološki izvedenec dal izjavo, da je pro-našel, da je M. Špehar podpisal L. Zdravja v svrhu sramotnih dopisov v časopisih. Če bi bi-lo našemu glavnemu tajniku le malo za Zvezne interese, bi se bila tisti dan cela zadeva končala v naši Zvezi. Greben-cu pa ni bilo za mir, ampak se je nasprotno obrnil in nam pre-prečil, ker se je izrazil: "Tisto pa ne, da bi Špehar odstopil! In se je pokazal, da bo Špe-harja nepostavno ščitil.

2. Ker je brez vednosti glav-nega odbora v sporazumu z M. Špeharjem napravil ček v zne-šku \$34.00 za Špeharjeve pot-ne stroške, ko je hodil po Que-becu za svojo propagando, kar se je sam izrazil pri br. Pen-dircu, da potuje za svoje zaseb-ne stvari, ne pa v imenu Zveze. Saj nikdo ga ni pooblastil, da naj potuje v imenu Zveze. Naj bo še to dokaz da se je seje gl. odbora vršila 2 dni poprej in ni nobeden omenil, da dol-gujemo Špeharju za kakšne pot-ne stroške, ampak sta poka-zala, da si lahko nakazujeta čeke po svoji volji, kar se ni še zgodilo, da bi Zveza komu pla-čala brez vednosti gl. odbora.

3. Ker je Grebenc vodil propa-gando po odeskih v prid Špeharja, ne da bi ga gl. odbor zato pooblastil, ali da je bila to njegova dolžnost. Vprašam vas br. delegatje, kaj vi rečete na to, ali ne bi bilo lepše, da bi Grebenc kot gl. tajnik vodil posle nepristransko, ako že ni hotel po pravici pritegniti? In naša zveza ne bi bila nikdar zašila, da ni on po svoje odločal, kakor da je Zveza njegova za-selbna last.

4. Ker ni upošteval odseko-vih protestov, niti gl. odborni-kov. Naj bo samo to dokaz, ko je osem odsekov zahtevalo izjavnredno konvencijo, kaj mi-slite, da sta Grebenc in Špehar sploh kaj tisto vzela v poštev? Kaj šel! Saj Špeharja in Gre-benca je izvolila konvencija in ona dva lahko po svoji volji upravljata in nikdo nima nič prigovarjati.

5. Ker je zavrgel odsekov-zhteve po izredni konvenciji. Ker se je bal kazni, so pa mi-sto konvencije pozvali njim na-klonjeno razsodišče. In obto-žili so nas brez vzroka, ali kakšne podlage, same da bi se nas iznebili, da jih ne bi kdo oviral in dokazal njih delo. V slučaju konvencije niso hoteli, da bi bil kdo navzoč, kdor ima dokaze. Niso upoštevali dve-tretinske večine odsekov, ka-kor tudi za opomine od insu-rance departmenta. Zekaj se ne skliče izredno konvencijo po točki 54. so zavrgli, kar lahko dokazemo.

6. M. Špehar je bil izključen

pri odseku št. 1. in s tistim iz-gubil vse pravice pri naši Zve-zi. Kaj mislite, da je Grebenc tisto upošteval? On ga je zni-raj priznal, kakor pravomočne-ga predsednika. Kar priča, da je po Špeharjevem naročilu sklical sejo gl. odbora in tudi z njim obdržal sejo, akorav-no smo ga prej opozorili, da Špehar ni več član naše Zveze.

On pa ni upošteval protestov, ki smo jih dali 4 gl. odborniki. Vprašam vas, br. delegatje, ali bo naš gl. tajnik diktiral da se ne sme krivica kaznovati, da se zaščititi naša Zveza?

8. Na novo je proti br. T. No-

vaku in V. Vidrihu kot gospo-darskim predsednikom sestavlil obtožnico, in Špehar je na ob-tožnici podpisan kot gl. pred-sednik, jasen dokaz, da Gre-benc še z miraj pripozna Špe-harja kot gl. predsednika, ker je z njim podpisan. Ali kaj ž njim obdržijo, kaj sem kaj zakrivil, ako sem prepovedal gl. blagaj-niku, da v Špeharjem ne pod-piše čekov; ali bo nam ne-član podpisoval čeka? Ali sem jaz kriv, da se je ustavilo poslo-vanje in izplačila bolniških podpor?

Kaj ne zadene krivda gl. tajnika, ker noče z br. T. No-vakom obdržati seje in na ban-ko iti da bi se uredilo? Ali Grebenc kot gl. tajnik se br. Novaku ne pokori. Špehar ne pride več v poštev, ker ni več član, da bi podpisoval čeka.

9. Posebno se je gl. tajnik pokazal, da ne stremi po miru in enakopravnosti, ker je po-magal pri načrtu za vpetev od-seka št. 1. Ali protipostavno po naših pravilih. To je bilo samo poskus, da bi se dalo Špe-

harju zaščito, da bi ga tisti od-sek sprejel kakor člana. In kaj so potem pogruntali? Par Špeharjevih privržencev so ob-držali sejo pod predsedstvom M. Špeharja in si odobrili tisti odsek, dasiravno Špehar ta-krat ni bil član, jih to pa ni motilo, da niso postavili. Štirje gl. odborniki smo ži protesti-rali ali oni tega niso upoštevali, kakor da nikogar nič ne briga.

Vprašam vas, br. delegatje, ali ni to jasen dokaz, da hočejo z novim odsekom v naši nase-lbini vsejati večni prepri, kakor tudi v Zvezi. Jaz apeliram na vas, da nikakor ne privolite, da bi se odobrili ta njihov odsek, ker to bi bil večni razdor v Zvezi.

Po mojem prepričanju zade-ne največja krivda br. F. Gre-benca, on je tisti, ki celo stvar vodi in diktira, da naša Zveza po nepotrebnem troši in izgub-lja člane.

V. Vidrih, preds. gospodars. odbora.

(Nadaljevanje prihodnjā.)

PREDNOSTI

SVOBODA GOVORA

SVOBODA VEROIZPOVEDANJA

SVOBODA OD POMANJKANJA

SVOBODA PRED STRAHOM

Te ŠTIRI SVOBODE so najdragocenejše ameriške posesti. Ohranjene bodo s skupnim naporom Vrhovnega poveljnika in njegovega štaba, mož v armadi in naroda na domači fronti, ki naše vojake zalaga z vojno municijo s kupovanjem Vojnih Bondov.

Prebivalci New Yorka so posebno povabljeni, da obiščejo raz-stavo slovitih originalnih slik Normana Rockwella, ki pred-stavljajo ŠTIRI SVOBODE, na Mezzaninu, International Building, Rockefeller Center, 630 Fifth Avenue. Te veličastne slike bodo razstavljene od 4. do 13. Junija pod pokrovitelj-stvom United States Treasury Departmenta, Saturday Eve-ning Posta in Fifth Avenue Association.

Oglejte si tudi razstavo "Nature of the Enemy", pod pokro-viteljstvom Office of War Information v Rockefeller Plaza.

KUPITE VEČ VOJNIH BONDov

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

KNJIGA ZA STROKOVNO IZOBRAZBO

THE NEW ENCYCLOPEDIA of MACHINE SHOP PRACTICE

Special snani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini
George W. Barnwell

Podlago za meha-nično znanje ni morete dobiti s to knjigo. Ta velika knjiga popljuje in v silah pokaže temeljna dela me-hanika. Razloži vse natančno, kar mora snati naj-boljši mehanik. Pojašuje vpra-bo vsakega stro-ja, orodje in me-rit, načrte (blue prints), 1000 slik in risb. 578 str.

Cena \$1.98

Ne gleda na to, ali ste šele začetnik, Vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. NAROČITE JO DANES!

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

SPISANA V ANGLEŠKEM JEZIKU

Osišniki napadli 19 bolni-ških ladij tekom vojne

London. — Admiraliteta je izjavila, da so nemški in itali-janski aeroplani napadli tekom te vojne 19 bolniških ladij, ka-tere so bile razložno in pravil-no zaznamovane, kot take. Po-leg letalskih napadov pa so bi-le bolniške ladje tudi predmet napadov oziroma obstreljeva-nja od strani obrežnih baterij sovražnika. Štiri bolniške ladje so osižniki potopili.

Vseh napadov na bolniške la-dje od strani osižnikov je bilo 58 od začetka vojne.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —

UNITED STATES
osiroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam to priročno